

נצבים

אתם נצבים היום כולכם ראשיכם שבטיכם זקניכם (כ"ט ט')

מפני מה הקדים משה רבינו ראשים לזקנים ויהושע הקדים זקנים לראשים. משה רבינו מפני שלא נתייגע בתורה [פי', שקיבל התורה במתנה] הקדים ראשים לזקנים, ויהושע מפני שנתייגע בתורה הקדים זקנים לראשים. (ירושלמי סוף הוריות)

שלא לאכול בשר בראש השנה, וקרא דאכלו משמנים יקיים צממני חלב]. ותמה עליו רבנו חיים שהרי משנה ערוכה (חולין פ"ג א') שכותין את הטבחים לשחוט בשר לראש השנה, אלמא שמנה לאכול בשר לשמחת יו"ט של ר"ה. ואמר רבנו חיים זללה"ה, שודאי היתה משנה זו שכוחה באותו רגע מהרב ז"י, או הי' לו זה איזו רפיון בחזרה ועיון זה, אשר ע"י כן לא האירה כח משנה זו גם בהמגיד באותה שעה. [וז"ל שגם המגיד בא מכח תורתו של הב"י ולא יותר מכוחו, ע"י ששערי קדושה לרבנו חיים ויטאל זללה"ה חלק ג' שער ז'].

ולבאו' מהו שאמר דמשום שהי' לו רפיון בחזרה לא האירה לו אותה המשנה לזכרה, והרי הוא כפשוטו דכיון שלא חזר לא זוכר וככל דבר שאם אינו חוזר אינו זוכר.

הגה חידש לנו רבנו חיים זללה"ה, [מלבד החידוש שאדונינו הב"י הי' לו איזו רפיון בחזרה על תלמודו], שחזרה על התורה שלמד שעי"ז הוא זוכר, אין זה זכרון בדרכי הטבע כמו בשאר הלימודים, כי אם מקניני תורה הוא כדאיתא באבות, שאם חוזר כחק הזיכרון התורה מאירה לו כל מה שנריך צעת שנריך.

דברים נוראים, שאלולי נאמרו אי אפשר לאומרם, משה רבינו, אבי החכמים, אבי הנביאים, אינו יודע להעריך יהושע עמלם של גדולי התורה, ולא הועילה לו כל חכמתו, כי לא נתייגע בתורה, ורק יהושע שעמל ויגע בתורה הוא יודע ערך עמלה של תורה והקדים זקנים לראשים. ומצואר דלידע להעריך עמלי תורה מוכרח שיהי' הוא עצמו יגע בתורה, ואם אינו יגע בתורה, אפי' הוא חכם גדול לא יוכל להעריך נכונה עמלי תורה, וכמו שאי אפשר להשיג תורה מצלי עמלה של תורה, גם להעריך עמלה של תורה אי אפשר כי אם ע"י עמלה של תורה.

ועמלה של תורה היא ללא הפסק והיסח הדעת אפי' רגע אחד, כי אם בכל מקום ובכל זמן הוא תפוס בדברי תורה, וכמו שכתב לי מורנו הגאון ר' אלחנן ז"ל במכתב, ד"והגית" פירושו "טראכטען" והמחשבה התמידית בתורה היא העיזה להתעלות, עכ"ל.

ובענין יגיעת החזרה, כתב הגאון רבי דוד לוריא ז"ל בשם רבו אא"ז רבנו חיים זללה"ה מוולאזין, [בקדמות הזוהר ענף ה' או' ב'] על מה שכתב הבית יוסף בשם המגיד

קצח

זהב

נצבים

משבא

מה טוב לזכות לעמלה של תורה ולאורה של
תורה, וכאשר אנו נצבים לפני הקב"ה
היושב על כסא דין, ודאי שתועיל לנו עמלה

1234567 8910

של תורה ואורה של תורה להאיר לנו בדין
להכתב ולהחתם לשנה טובה ומבורכת, לזכות
לתורה ומעלותי' ולכל הצריך לנו.